

NHÂN TỔ CON NGƯỜI TRONG SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HÓA - HIỆN ĐẠI HÓA ĐẤT NƯỚC

NGUYỄN HỮU VƯỢNG

Công nghiệp hóa, hiện đại hóa là con đường thoát khỏi nguy cơ tụt hậu xa hơn so với các nước trong khu vực, thoát khỏi cảnh một nước kém phát triển và nghèo đói; giữ vững được ổn định về chính trị - xã hội, bảo vệ được độc lập, chủ quyền và định hướng xã hội chủ nghĩa. Căn cứ vào hiện trạng đất nước ta hiện nay, Hội nghị đại biểu toàn quốc giữa nhiệm kỳ của Đảng cộng sản VN (khóa VII) đã quyết định chuyển dần nền kinh tế VN sang thời kỳ phát triển mới, thời kỳ đẩy tới một bước công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Quyết định đó hết sức quan trọng, vì nó định hướng chỉ đạo công cuộc xây dựng đất nước, chỉ rõ chúng ta đang ở thời kỳ nào trong quá trình đổi mới, xây dựng đất nước, đưa đất nước ta phát triển theo mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng và văn minh.

Công nghiệp hóa, hiện đại hóa là một quá trình, mức độ thành công của quá trình này tùy thuộc rất lớn vào việc học tập, tiếp thu và vận dụng sáng tạo kinh nghiệm của nhân loại vào hoàn cảnh cụ thể ở nước ta như thế nào.

Trong công cuộc đổi mới hiện nay, chúng ta đã khắc phục dần từng bước những sai lầm, thiếu sót của thời kỳ trước, đã đạt được những thành tựu đáng kể. Tuy nhiên, hiện nay nước ta đang đứng trước những thời cơ mới, đồng thời cũng có những thách thức mới, mà nếu không nhận thức được các quy luật phát triển khách quan của thời đại, đồng thời phát huy tính tích cực của nhân tố con người sẽ không thực hiện được sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Công nghiệp hóa, hiện đại hóa đặt ra yêu cầu rất cao và cũng trông đợi rất nhiều ở văn hóa. Văn hóa làm cho con người phong phú về trí tuệ, đạo đức, tâm hồn, làm cho chất lượng con người ngày càng hoàn thiện, nâng cao khả năng hoạt động

sáng tạo của con người, thông qua đó, con người mới có khả năng biến đổi toàn bộ định hướng những giá trị vật chất của nền văn minh và sử dụng toàn bộ tiềm năng to lớn của nó cho những mục đích cao đẹp của nhân loại. Hơn nữa, kinh nghiệm của nhiều nước trên thế giới cho thấy, sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa chỉ có thể thành công khi tạo ra được nguồn lực phát triển mạnh mẽ, mà quan trọng nhất là nguồn lực con người. Con người với tư cách là nguồn lực của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa thể hiện ở chỗ con người chi phối toàn bộ quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa. So sánh với các nguồn lực khác như: vốn, vị trí địa lý, tài nguyên v.v.. thì yếu tố con người ở vị trí trung tâm tác động vào quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Con người với tư cách là chủ thể của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa là con người cụ thể có trí tuệ, có trình độ chuyên môn, biết gắn bó với tập thể, với cộng đồng, được tổ chức thành lực lượng thống nhất,

cùng tham gia vào sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Đối với quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa là phương tiện để nhằm đạt tới mục tiêu xây dựng đất nước ta có cuộc sống vật chất và tinh thần ngày càng cao, điều đó cũng chính là mục tiêu vì con người. Quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa theo định hướng xã hội chủ nghĩa mà con người với tư cách là mục tiêu của nó, cũng chính là hướng tới xây dựng một xã hội phát triển toàn diện, phấn đấu vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng và văn minh.

Công nghiệp hóa, hiện đại hóa đòi hỏi có sự thay đổi sâu sắc cách nhìn nhận, suy nghĩ, cách hành động của con người. Nói khác đi, nó đòi hỏi

phải tiến hành một cuộc "cách mạng" con người. Đến lượt mình, cuộc "cách mạng con người" đó lại trở thành chìa khóa mở đường cho mọi hành động, tích cực, đưa đến một lối sống mới và đổi mới số phận của bản thân con người.

Như vậy chính quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và những thành tựu mà nó đạt được lại tích cực tác động trở lại đến nguồn lực con người trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Đây là mối quan hệ biện chứng giữa chủ thể và khách thể.

Con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nó đóng vai trò quyết định sự thành công hay thất bại của sự nghiệp đó. Làm thế nào để cho con người có được vai trò đó và bằng cách nào để phát huy vai trò của nhân tố con người với tư cách là mục tiêu, động lực của công nghiệp hóa, hiện đại hóa đang còn là vấn đề được giới nghiên cứu lý luận quan tâm.